

LDD-programma Vlaamse verkiezingen
zaterdag 21 maart 2009
Thermae Palace Hotel Oostende

Méér Vlaanderen

Dit België werkt niet. Bij het in elkaar knutselen van het huidige federale model gaven de Vlamingen hun meerderheidspositie in het unitaire België op voor meer zelfredzaamheid. Dit streven was totnogtoe grotendeels vergeefs en leidde enkel tot schijnautonomie. Tal van bevoegdheden zijn vandaag versnipperd over federale en Vlaamse instanties. Een inefficiënte staatsstructuur geeft aan Vlaanderen niet de noodzakelijke hefboomen om een eigen beleid te voeren. De positie van Vlaanderen als welvarende regio wordt bedreigd door het feit dat Vlaanderen op vele vitale vlakken geen beleid mag voeren wegens de houdgreep van het Belgische vetofederalisme. Ook voor Wallonië en Brussel is de Belgische ‘contrafederatie’ nefast. Door decennialang vast te houden aan het status-quo en te teren op transfers vanuit Vlaanderen werden Waalse en Brusselse beleidsmakers in slaap gewiegd. Enkel responsabilisering kan voor de broodnodige economische heropleving zorgen.

We herschikken grondig de institutionele architectuur van ons land. Het principe van de subsidiariteit moet daarbij consequent doorgevoerd worden van het niveau van de gemeente of de wijk tot de Europese Unie. We dragen zoveel mogelijk bevoegdheden over aan de burgers op een zo laag mogelijk bestuursniveau. Enkel zo kunnen Vlamingen hun politiek burgerschap volop beleven en hun democratische rechten uitoefenen.

We streven naar een zelfstandig Vlaanderen als lidstaat van een Belgische confederatie. Aangezien wij Brussel willen behouden als hoofdstad van Vlaanderen en Europa zijn we veroordeeld tot het confederaal model. Het idee van België als natie beantwoordt reeds decennia niet meer aan de realiteit. Vlaanderen en Franstalig België zijn volledig uit elkaar gegroeid, getuige afzonderlijke publieke opinies, afzonderlijke politieke partijen en afzonderlijke collectieve culturele voorkeuren. Het federale bestuursniveau heeft hierdoor tegenwoordig veel weg van een internationale conferentie, federale regeringsvorming lijkt op diplomatieke onderhandeling. Dit politiek en sociaal gegeven dient dringend vertaald te worden in een grondige institutionele ombouw. Vlaamse, Waalse en Brussels politieke instanties moeten daartoe samen rond de tafel en beslissen welke bevoegdheden nog op een gezamenlijk confederaal niveau kunnen uitgeoefend worden. Het resultaat van deze onderhandelingen moet leiden naar de uitvoering van artikel 35 van de Grondwet, waarin gesteld wordt dat de federale overheid slechts de bevoegdheden heeft die de wet haar toekent, terwijl alle overige bevoegdheden naar gemeenschappen en gewesten gaan.

België is berucht om zijn overvloed aan politieke instellingen. Bij de overgang naar het confederaal model zorgen we voor een drastische sanering. Vooreerst dienen de Senaat en het provinciale bestuursniveau te worden afgeschaft. De Franstalige Gemeenschap moet fuseren met het Waals gewest. Zo verdwijnt ineens een overbodig parlement en regering. Duitstalig België dient bij referendum om haar eigen institutionele toekomst te kunnen beslissen. Ook de Brusselse VGC, COCOF en GGC moeten afgeschaft worden. Vlaamse gemeenschapsmateries in Brussel moeten vanuit het Vlaams parlement beheerd worden. Zo versterken we onze band met onze Vlaamse hoofdstad.

De confederale Kamer van Volksvertegenwoordigers moet worden samengesteld uit leden van de Vlaamse, Waalse en Brusselse parlementen. Zo beperken we het aantal verkiezingsrondes uiteindelijk tot twee: de gemeenteraadsverkiezingen en de Vlaamse verkiezingen die samenvallen met de Europese.

We voorzien voor Brussel de rol van een confederaal stadsgewest met volledige autonomie voor wat betreft gewestelijke materies. Na de defederalisering van een gemeenschapsmaterie zoals sociale zekerheid krijgen Brusselaars de keuze tussen het Vlaamse en het Waalse sociale zekerheidstelsel. De financiering van de bijkomende verplichtingen die Brussel heeft wegens zijn hoofdstedelijke rol wordt bepaald in overleg met Vlaanderen en Wallonië. Om de positie van Brussel als Europese hoofdstad te versterken streven we naar een verankering van de instellingen van de Europese Unie. Een uitbreiding van het Brusselse stadsgewest kan niet, en zowel het kiesarrondissement als het gerechtelijke arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde moeten zo snel mogelijk gesplitst worden, bij voorkeur door stemming in het parlement. We zijn ervan overtuigd dat het gezond verstand bij de Franstalige burgers in de rand van Brussel uiteindelijk de bovenhand zal halen en zij bereid zullen zijn als loyale burger te functioneren in Vlaanderen als lidstaat van de Belgische confederatie.

Onze voorkeur gaat uit naar de confederale oplossing, omdat dit internationale complicaties vermijdt en een aanvaardbare oplossing voor Brussel mogelijk maakt. Toch zien we het behoud van België voor de toekomst van Vlaanderen niet als noodzaak. Vlaanderen is perfect leefbaar als volwaardige lidstaat binnen Europa. Het lot van België ligt dus in Franstalige handen. Wij zijn bereid Brussel en Wallonië nog een aantal jaren te helpen om de transfers af te bouwen. Indien de Franstaligen echter weigeren de confederale piste te bewandelen en verkiezen Vlaanderen te chanteren met de grendels in de federale grondwet, dan moeten de Vlaamse partijen opteren voor een volledig onafhankelijk Vlaanderen. Desgevallend is het aangewezen dat de Vlaamse partijen hiervoor praktische scenario's ontwikkelen. Daarbij moet onder meer uitgemaakt worden hoe de splitsing van de administraties moet geregeld worden zonder de openbare dienstverlening te onderbreken, hoe de afbetaling van de staatsschuld moet geregeld worden zonder onze buitenlandse schuldeisers af te schrikken, hoe het statuut van Brussel moet geregeld worden en op welke wijze de rechtsopvolging van België op Europees en internationaal vlak kan worden gewaarborgd. Om de Franstaligen aan te sporen meer bereidheid aan de dag te leggen voor de confederale staatshervorming moet Vlaanderen alleszins duidelijk maken dat het haar menens is met het alternatief van onafhankelijkheid.

Voor een zelfstandig Vlaanderen

We beperken de confederale bevoegdheden volgens het principe van de subsidiariteit. Daarbij dienen de meeste nu federale bevoegdheden overgeheveld te worden naar de lidstaten van de confederatie. Responsabilisering betekent ook dat lidstaten zelf instaan voor hun uitgaven en deze financieren met eigen belastingen. Voor bevoegdheden die aan de lidstaten toegewezen worden is er nood aan eigen gerechtelijke instanties en justitiemanagement. Concreet komen onder meer de volgende bevoegdheden toe aan de lidstaten:

- Fiscaliteit

Zelfredzame confederale lidstaten dienen naast de verantwoordelijkheid over hun uitgaven ook de volledige soevereiniteit over hun ontvangsten te krijgen. De Vlaamse begroting is vandaag nog steeds een dotatiebegroting en voor het overgrote deel afhankelijk van de door het federale niveau toegewezen middelen. Dit financieringssysteem steunt in overdreven mate op het principe van de derde betaler en werkt daardoor noch motiverend noch activerend. De sleutel voor een beter en meer verantwoordelijk bestuur is een striktere toepassing van het principe ‘no representation without taxation’.

De politici actief op het niveau van de gemeenschappen en gewesten kunnen vandaag immers enkel beoordeeld worden op uitgavenbeleid en amper op fiscaal beleid, wat een vertekening is van de democratie. Fiscale autonomie moet de reddingsboei aanreiken voor de budgettaire uitdagingen die op ons afstevnen. Zodra dit gerealiseerd is opteren we voor een drastische lastenverlaging met een Vlaamse vlaktaks die het berekenen, innen en controleren van de personenbelasting grondig vereenvoudigt en zo een aanzienlijke besparing inhoudt. Een Vlaams relanceplan moet dan weer hoofdzakelijk steunen op een verlaagde vennootschapsbelasting. Wat de Belgische staatsschuld betreft is het logisch dat deze met de invoering van de fiscale autonomie over de drie deelstaten van de confederatie wordt gesplitst. Voor de bevoegdheden die de verschillende deelstaten samen uitoefenen, wordt een systeem van ‘omgekeerde dotaties’ ingevoerd. De deelstaten subsidiëren de bevoegdheden die ze samen willen beheren. Indien een bepaalde deelstaat zijn financiële verplichtingen niet nakomt, kunnen de andere deelstaten ervoor kiezen om deze bevoegdheden terug zelf uit te oefenen. Derhalve zal dus ook het confederale België geen belastingen meer innen.

- Arbeidsmarktbeleid

De institutionele organisatie van het werkgelegenheidsbeleid heeft een sterke invloed op de prestatie van de arbeidsmarkt. Het beleid inzake werkloosheidsverzekering is nog steeds een onderdeel van de federale sociale zekerheid. Arbeidsbemiddeling, d.w.z. begeleiding en opvolging van werklozen, is daarentegen een onderdeel van de regionale arbeidsmarktbevoegdheden. Door deze scheiding tussen werkloosheid en arbeidsmarktbevoegdheden worden regio's niet beloond voor de besparingen die een activeringsbeleid oplevert voor de federale sociale zekerheid. De oplossing hiervoor bestaat eruit om na de bevoegdheid voor activering ook de bevoegdheid voor sanctionering naar de regio's over te hevelen. Zodra dat gebeurd is beperken we de werkloosheidsuitkeringen in de tijd en maken we ze degressief om werklozen daadwerkelijk aan te moedigen snel een baan te vinden. Wie daar na verloop van tijd nog steeds niet in slaagt valt terug op een bijstandsuitkering.

- Sociale zekerheid

Naast zeggenschap over werkloosheidsvergoedingen defederaliseren we ook alle andere aspecten van de sociale zekerheid. Door de kosten van het door de gemeenschap gewaarborgde pakket van gezondheidszorg te fiscaliseren kan Vlaanderen dan de parafiscale last verminderen en de kosten van gezondheidszorg beter spreiden. De daling van de totale arbeidskost die hieruit voortvloeit zal een positieve impact hebben op de Vlaamse werkgelegenheid. Ook voor de pensioenen moet Vlaanderen bevoegd worden. De federale overheid heeft door zijn onverantwoord begrotingsbeleid verwaarloosd te zorgen voor voldoende reserves voor de uitbetaling van de pensioenen. Op Vlaams niveau moet dit wel mogelijk zijn. Bij de splitsing van de sociale zekerheid krijgen de Brusselaars bij intrede op de arbeidsmarkt de mogelijkheid om te kiezen tussen aansluiting bij de Vlaamse of bij de Franstalig-Waalse sociale zekerheid.

- Justitie

Voor alle bevoegdheden die aan de lidstaten toegewezen worden krijgen ze ook eigen gerechtelijke instanties, bijvoorbeeld in de vorm van een eigen Raad van State voor onderwijs, ambtenarenaangelegenheden, stedenbouw en ruimtelijke ordening en milieu. Ook het justitiemanagement van gerechtelijke instanties moet overgeheveld worden, bijvoorbeeld infrastructuur, financieel beheer en opleiding van rechters. Wanneer elke deelstaat zijn eigen regels maakt ligt het voor de hand dat de decreetgeving vaak verschilt tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel.

Toch kunnen deelstaten vandaag overtredingen van decreten niet zelf bestraffen maar zijn het federale gerechtelijke instanties die bepalen of een misdrijf bestraft wordt en wat desgevallend de strafmaat is. Vlaanderen en Wallonië hebben hierover veelal een andere mening, denk bijvoorbeeld aan de bestraffing van jeugdcriminaliteit. Om dit probleem de wereld uit te helpen moeten de deelstaten zelf kunnen bestraffen.